

BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

BAĞIL DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

Amaç

MADDE 1- Bu Yönergenin amacı, Balıkesir Üniversitesi fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin başarı durumlarına ilişkin esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu Yönerge, Balıkesir Üniversitesi'ne bağlı (tıp fakültesi ve yabancı diller yüksekokulu hariç) fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu Yönerge 20.08.2011 tarih ve 28031 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Balıkesir Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Balıkesir Üniversitesi Yaz Öğretimi Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergenin uygulanmasında;

a) Ölçme: Öğrenci başarısının gözlemlenerek gözlem sonuçlarının sayı veya sayı sembolleri ile belirlenmesidir. Öğrenci başarısı 100'lük puanla belirlenir.

b) Değerlendirme: Öğrenci puanının bir ölçütle (bağlı-mutlak) karşılaştırarak bir değer yargısına ve/veya karara varma işlemidir.

c) Bağlı Değerlendirme: Öğrencilerin yarıyıl içi çalışmalarını, ara sınav ve yarıyıl sonu sınavı katkı paylarına göre hesaplanan ağırlıklı ortalamasını, aynı sınıftaki o dersi alan diğer öğrencilerin puanlarını dikkate alarak başarı düzeyini belirleyen bir sistemdir.

ç) Doğrudan Dönüşüm Yöntemi: Öğrencinin bir dersteki başarı notunun belli bir ölçüğe göre harfli başarı notuna dönüştürülerek başarısının değerlendirilmesidir.

d) Not: Öğrenci puanlarının bir ölçütle (bağlı) karşılaştırılarak varılan değer yargısı ya da karar ifadesinin göstergesi olan harf ya da sayısal değerdir.

e) Ağırlıklı Ortalama: Her yarıyıl da en az bir ara ve bir de dönem sonu sınavı yapılır. Ara sınavların %40'ı final sınavının ise %60'ı alınarak ağırlıklı ortalama hesaplanır.

f) Ham Başarı Notu: 100 puan üzerinden öğrencinin bir dersten yarıyıl/yıl içi (ara sınav) ve yarıyıl/yılsonu (dönem sonu) sınav notlarından hesaplanan ağırlıklı not'tur.

g) Bağlı Değerlendirme Katma Limiti (BDKL): Bağlı değerlendirmeye alınacak öğrenci başarı notlarının 100 puan üzerinden belirlenen alt sınırıdır. Bu sınır tüm birimlerde ham başarı puanı 15 olarak uygulanır. BDKL altında kalan öğrencilere doğrudan FF notu verilir. Bağlı değerlendirmeye katılmazlar.

ğ) Başarı Notu Alt Limiti (BNAL): Bir dersten ya da uygulamadan başarılı olmak için gerekli başarı notu alt sınırı 45 olarak uygulanır. Ham başarı notu alt sınırının altında kalan öğrenciler başarısız sayılır ve doğrudan FF notu verilir. Ancak bu öğrenciler bağlı değerlendirmeye dahil edilirler. Ham başarı notu virgülden sonraki hanesi 50 ve üstü olanlar bir üst sayıdan değerlendirilir. Bu işlem Başarı Notu Alt Limiti (BNAL) ve Tablo 1'deki başarı sınırlarının belirlenmesinde uygulanır.

h) Yarıyıl/Yıl Sonu Sınavı Alt Limiti (YSSL): Bir dersten veya uygulamadan başarılı olmak için gerekli yarıyıl/yıl sonu sınavı notu alt sınır değerini ifade eder. YSSL değeri 50 olarak uygulanır. 100 puan üzerinden 50'nin altında not alan öğrenciler başarısız sayılır ve doğrudan FF notu verilir. Ancak bu öğrenciler bağlı değerlendirmeye dahil edilirler.

ı) Başarı Katsayısı: Harflerle belirlenen başarı notunun 0.00 ile 4.00 aralığındaki karşılığıdır.

Bağlı Değerlendirme Uygulama Esasları

MADDE 5 - (1) Bağlı Değerlendirme uygulama esasları üç farklı yöntemle belirlenir.

a) Bağlı Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 10 ve altında ise;

1) Bir sınıfta dersi alan öğrencilerden bağlı değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 10 ve altında ise öğretim üyesi, ham başarı puanını mutlak değerlendirme yaparak Tablo-1'e göre harf notuna dönüştürür.

Tablo-1

100 Tam Not Aralıkları	Not	Ağırlık Katsayısı	Derecesi	Anlamı
90-100	AA	4,00	Pekiyi	Geçer
85-89	BA	3,50	İyi-Pekiyi	Geçer
80-84	BB	3,00	İyi	Geçer
70-79	CB	2,50	Orta-İyi	Geçer
60-69	CC	2,00	Orta	Geçer
55-59	DC	1,50	Zayıf-Orta	Şartlı geçer
45-54	DD	1,00	Zayıf	Şartlı geçer
44 ve Altı	FF	0,00	Başarısız	Geçmez

2) Ek sınav, yıl/yarıyıl sonu mazeret sınavı, tek ders sınavı ve muafiyet sınav sonuçlarının nota dönüştürülmesi Tablo-1'e göre yapılır.

b) Bağlı Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 11-29 arasında ise;

1) Öğrencilerin ham başarı notları sınıf ortalaması dikkate alınarak Tablo-2'ye göre nota dönüştürülür. Bu dönüştürmede aşağıdaki adımlar izlenir:

I. Adım: Bağlı değerlendirmeye katılan ham başarı notları en yüksekte en düşüğe doğru sıralanır.

II. Adım: Sıralanmış olan listedeki ham başarı notlarına 1'den başlayarak bir sıra numarası verilir.

III. Adım: Ham başarı notunun yüzdelik değeri aşağıdaki formül ile hesaplanır.

$$\text{Yüzdelik Değer} = \left(\frac{\text{Başarı Sırası}}{\text{Öğrenci Sayısı}} - \frac{1}{2} \right) * 100$$

IV. Adım: Ham başarı puanlarının ortalaması alınarak sınıf ortalaması hesaplanır.

V. Adım: Hesaplanan ortalamanın Tablo-2'deki "Sınıf Ortalama Sınırları" sütununda hangi aralıkta olduğu belirlenir.

VI. Adım: Yüzdelik değer, Tablo 2'de belirlenen aralıkta hangi yüzdelik dilim içinde yer aldığı belirlenir ve öğrenciye ilgili harf notu verilir.

VII. Adım: Aynı ham başarı notuna farklı harf notu verilemez. Yüksek harf notu olan öğrencinin harf notu, ham başarı puanı aynı olan diğer öğrencilere de verilir."

Tablo-2

Sınıf Düzeyi	Sınıf Ortalama Sınırları	Harfli Not Oranları (% Öğrenci Sayısı)							
		AA	BA	BB	CB	CC	DC	DD	FF
Mükemmel	70 - 79.99	24	15.2	22.8	11.6	17.4	4.8	3.2	1
Çok iyi	62.5 - 69.99	18	14.4	21.6	12.8	19.2	7.2	4.8	2
İyi	57.5 - 62.49	14	12.8	19.2	14.4	21.6	9	6	3
Ortanın üstü	52.5 - 57.49	10	11.6	17.4	14.8	22.2	12	8	4
Orta	47.5 - 52.49	7	9.6	14.4	15.2	22.8	14.4	9.6	7
Zayıf	42.5 - 47.49	4	8	12	14.8	22.2	17.4	11.6	10
Kötü	≤ 42.49	3	6	9	14.4	21.6	19.2	12.8	14

c) Bağıl Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 30 ve üzerinde ise;

1) Bağıl değerlendirmeye katılan öğrencilerin ham başarı puanları sınıf ortalaması dikkate alınarak Tablo-3 üzerinden nota dönüştürülür. Bu dönüştürmede aşağıdaki adımlar izlenir:

I. Adım: Bağıl değerlendirmeye hak kazanan öğrencilerin Sınıf ortalaması bulunur:

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ = Sınıf puanlarının ortalaması

$\sum$ = Toplam

X = Öğrenci başarı puanı

II. Adım: Sınıfın Standart Sapması bulunur:

$$S = \frac{1}{N} \sqrt{N(\sum X^2) - (\sum X)^2}$$

S = Standart sapma

N = Sınıf mevcudu (bağıl değerlendirmeye katılacak öğrenci sayısı)

X = Öğrenci başarı puanı

$\sum$ = Toplam

$\sum X^2$ = Bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci başarı puanlarının karelerinin toplamı

$(\sum X)^2$ = Bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci başarı puanlarının toplamlarının karesi

III. Adım: Önce her bir öğrencinin Z puanı hesaplanır. Z puanı hesaplamada aşağıdaki formül kullanılır

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S}$$

Z = Bir öğrencinin Z puanı

X = Öğrencinin ham başarı puanı

$\bar{X}$ = Sınıf başarı ortalaması

S = Standart sapma

IV. Adım: Z puanları aşağıdaki formül yardımı ile T puanına dönüştürülür.

$$T = 50 + 10(Z)$$

T = Öğrenci T puanı

Z = Öğrencinin Z puanı (III. Adımda hesaplanan puan)

V. Adım: Her bir öğrencinin T puanı hesaplandıktan sonra tablo 3'e göre harf notu belirlenir.

Tablo - 3

Sınıf Düzeyi	Sınıfın Ortalama Not Ağırlığı	Bağlı Notların T notu cinsinden Sınıf Değerleri							
		AA (4)	BA (3.5)	BB (3)	CB (2.5)	CC (2)	DC (1.5)	DD (1)	FF (0)
Mükemmel	$>70 \leq 79.99$	≥ 59	54-58.99	49-53.99	44-48.99	39-43.99	34-38.99	29-33.99	< 29
Çok İyi	$>62.5 \leq 69.99$	≥ 61	56-60.99	51-55.99	46-50.99	41-45.99	36-40.99	31-35.99	< 31
İyi	$>57.5 \leq 62.49$	≥ 63	58-62.99	53-57.99	48-52.9	43-47.99	38-42.99	33-37.99	< 33
Ortanın Üstü	$>52.5 \leq 57.49$	≥ 65	60-64.99	55-59.99	50-54.99	45-49.99	40-44.99	35-39.99	< 35
Orta	$>47.5 \leq 52.49$	≥ 67	62-66.99	57-61.99	52-56.99	47-51.99	42-46.99	37-41.99	< 37
Zayıf	$>42.5 \leq 47.49$	≥ 69	64-68.99	59-63.99	54-58.99	49-53.99	44-48.99	39-43.99	< 39
Kötü	< 42.49	≥ 71	66-70.99	61-65.99	56-60.99	51-55.99	46-50.99	41-45.99	< 41

2) BDKL koşulunu sağlayan ama YSSL ve Başarı Notu Alt Limitini (BNAL) aşmayan öğrencilere doğrudan FF verilir ve sınıf ortalamasına dahil edilir.

d) Staj, öğretmenlik uygulaması, dönem projesi, bitirme projesi, bitirme tezi ve seminer dersi ve benzeri derslerde bağlı değerlendirme sistemi kullanılmaz.

e) Sınıf ortalaması 80 ve üstü olan öğrenciler Tablo-1'e göre değerlendirilirler.

Yürürlük

MADDE 6- Bu Yönerge Balıkesir Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7- Bu Yönerge hükümlerini Balıkesir Üniversitesi Rektörü yürütür.